

Govorni nastop

primerjava dveh slik : Kmetska smrt in Rojenica

V obeh slikah se srečamo s smrtjo, ki jo je povzročila bolezen. V sliki Kmetska smrt zaradi hudih opeklin, ki so bile posledica napada božjasti umre kmet Planjavec, v Rojenici pa zaradi vročice v vojski umre Štefan. Obe bolezni v preteklosti nista bili raziskani in zato zanju tudi ni bilo potrebnih zdravil, tako da sta bila tudi ta dva primera smrti dokaj pogosta, torej v povesti realistično prikazana. Za vročico, ki jo povzroča visoka vročina so značilne tudi blodnje, prav tako pa za božjast, ki jo danes bolj poznamo pod imenom epilepsija, torej sta bili tudi bolezni med seboj nekako povezani. To pa niso edine realistične prvine v Kersnikovih povestih. Značilno za ta čas je tudi veliko število smrti, neuspešno zdravljenje različnih bolezni pa tudi družinske in družbene razmere, torej izbiranje partnerjev svojim otrokom, dote, nesprejemanje nezakonskih otrok in drugo. Sliki pa se med seboj tudi razlikujeta. Tako na primer osebe sodelujoče v njih niso imele enake stopnje izobrazbe, saj je Štefan v mestu obiskoval šolo, enakega odnosa do soljudi – Planjavec se z ljudmi ni preveč razumel, kar je vidno, ko piše svojo oporoko in svoje lastnine. Jurca je svojega sina zaradi prerokbe Rojenice koval v zvezde, kmet Planjavec pa je na nek način trdno delal za uspeh, kar se mu je na koncu tudi obrestovalo.